

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзюбровського (Хорушчини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
Рубониси звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламці неопечатані відліки від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 31 с. від стрічки.

Потреба з'їзду і зєднення українсько-русских письменників.

Новочасна доба визначає ся тим змаганєм, що люди всяких станів і заводів зєднують ся, лучать ся в спілки і товариства, бо лише зєдиненими силами можна в нинішних обставинах дійти до значїня, до сили і впливу, можна забезпечити і життєві потреби і сповнити культурні задачі. І у Русинів починає сей погляд що раз більше здобувати собі зрозуміння, бо маємо, якнебудь ще вельми слабї організації політичні, економічні, господарські і т. п., але не маємо ще ніякої організації ані днєвникарїв, ані письменників, хоч такі організації у культурних народів давно позасновувано з великим успіхом і з великою користю.

Перед кількома днями заговорив знов про сю справу в «Ділі» о. Кміт, а на єго голос обізвав ся відтак п. Веретельник і повітав гадки о. Кміта з великим вдоволенєм. Мимоходом однак годить ся зазначити, що хибний є погляд п. Веретельника, мовби то «давнїше про се ніхто публично не подумав». О скілько тямлю, не раз вже порушувано у нас в днєвникарствї потребу з'їзду і зєднення українсько-русских письменників. Першим почином в тім напрямї можна уважати т. зв. «зїзд руских учених» в 1848 р., були й опісля поклики в тїй ціли, а я сам двічі писав про потребу такого з'їзду і зєднення українсько-русских письменників свого часу в Правді, а з нагоди столітних відродін укр.-русского письменства в Руслані. Однак ся справа остала на провктах і зазивах, а й тепер, може не без певної основи, побоює ся п. Веретельник, що она може на тім покінчити ся.

Який могутний і корисний вплив мають такі зїзди, про се не треба мабуть багато говорити. Хто мав участь в письменськїм ювілею буковинських письменників Федьковича, Воробкевича, Поповича, або в святї Ів. Котляревського, той зуміє оцінити досягність таких подій. Вже особиста стріча і взаїмне опізнанє письменників з ріжних сторін причинає ся до виміни гадок, до оживленя їх діяльности і творчости. А скількож всяких питань, іменно у нас непорішених або непевних годилоб ся обговорити. Справедливо кажуть, що гадка гадку родить, а на таких зїздах виринулаб не одна розумна і поважна гадка і видала би може і цінні плоди. Хочби як зневірчиво споглядати на такий зїзд, всеж таки можна сподівати ся, що він не видав би уємного, лише додатний вислїд. Правда, що у нас сторонничї і особистї справи і відносини грають на жалє вельми велику ролю, алеж пораб уже і нашїй суспільности, а передовсім єї письменникам дивгнути ся до тої культурної ровени, щоби учасники такого з'їзду, не зрікаючись своїх особистих чи сторонничих поглядів або становищ, уміли пошанувати переконаня інших і уможливили культурну виміну гадок.

Але окрім цілої низки питань і справ, які відносять ся до письменства, мови і т. п. є ще й неменше важні питання життєві письменників. Є у нас уже чимало людей, котрі не мають ніякого урядово запевненого і материяльно забезпеченого становища, а живють прямо лише з того, що зароблять пером. Скілько тут талантів запропащує ся, гине або марнїє?! Отже крайна пора подумати і про сю справу про забезпеченє життєвих условин українсько-русских письменників, подумати про се, щоби они за свою працю і свої єпосібности мали як

найбільшї можливо користи, треба би подумати про їх забезпеченє на случай старости або немочи і неспосібности до праці.

Не вдаю ся тут в подробиці, чи засновувати кредитове товариство укр.-русских письменників, як думає о. Кміт, чи н. пр. печатню нову, як думає п. Веретельник, се питання, які належалиб до з'їзду, які належалоб підготовити, приглянувши ся організаціям днєвникарїв або письменників інших культурних народів. Не потребуємо тут відкривати Америки, учім ся у інших культурних народів, користуймо ся їх випрактикованим досвїдом, а таких взірців найдемо чимало.

Отже і я вітаю з щирою радістю піднесений поклик з'їзду українсько-русских письменників, не маю нічого проти Львова, але радби і тому, якби такий зїзд відбув ся в Чернівцях (і нам і Українцям булоб наручно), але не надумуймо ся довго, а чим скорше до діла. У кого більше часу, нехай возьме ся до переведеня сеї гадки в діло.

Відень в марці 1905.

Олександр Барвінський.

З кругів жіноцтва.

(Надіслана статя.)

Понеже, як довідуємось, є певна неохота у пань в «Бояні» до убраня народного строю на концерт в память великого нашого Кобзаря, Тараса Шевченка, а вже в давнїших літах традиційно всі майже панї являли ся (з малими виїмками) для звелічаня сего великого свьята в народних строях, і як лишень виїшли на естраду приймали їх вібрані гостї за те оплесками, думаємо, що буде на часї пригадати те, що писав перед 10 роками наш знаменитий писатель Осип Маковей о народних строях в «Зорі» в статї: «Свьітла і тіні».

8 ЯРОШЕНКО.

Исторична повість ОСИПА МАКОВЕЯ
(нагороджена «Михайловою премїєю» 1905 р.)

(Дальше).

III.

В тім місци, де потїк Радавець глибоким провалєм несе свою брудну, чорну воду на зарїнок Прута, околиця гориста і скалиста. Прут розливає ся тут широко, одним раменем бе об лївий берег, обриває його поконвіка так, що зрубив високу стрімку стїну, на яку не можна ступити певною ногою, щоб не злетїти разом з обривом у воду; а другим раменем опливає спокійно островець, зарослий лозою та засіяний ріпшию. Потім оба рамена сходять ся і бистрою течїєю пливають на полудне, минаючи височенний лївий берег, у котрім жерела і зливи повідобували каміністі провала.

По правім боці над Радавцем росли буківї праліси, котрими вела з Молдови невелика і не дуже вбита дорога до ріки. Тут на сїм широкім колїні Прута був у погідний час добрий брїд, котрим легко можна було переправити ся на той бїк ріки, де жила невелика громада Липкап-Татар. Дивним дивом лїсів по тім боці ріки не було, мовби ріка счинила їх дальший розрїст;

за те околиця ставала що раз більше степовою, тихою і мертвою. Против неба сїрили високі зарослі горби; а там за горбзми, здавало ся, западало ся все в безодню, з котрої не було виходу.

В отей околицї над Радавцем находить ся головний склад добра, награбленого опришками. Сюди збирали вони всіх своїх бранців і худобу, переводили їх на другий бїк Прута і там продавали Татарам, котрих передні сторожі крутили ся вже степами між Пругом а Днїстром. Микулї оповїдали, що за рікою, низше Липкан, находить ся ще одна ватага опришків, котра в потребі бере товар із сего боку і там у себе продає.

Справді се стадо волів, що пригнав Микула з іншими в лїса над потїк Радавець, зараз перегнали на той бїк Прута. Мов із землі вироста там громадка опришків, забрала волів і цезла небавом на горбах, а та ватага, що в нїй був Микула, вернула ся на високий берег Прута заночувати.

Було вже перед вечером. Сонце уже потало за лїсами та остатними промїнями освїчувало стрімкі береги Прута. Опришки засїли собі у підніжа горба, що високим валом віднимав ся над самою рікою і стїною спирав ся о воду; розвели огонь і стали весело гуторити. Ярошенко скористав із того, що не дуже на нього зважали і почав ходити по лїсі. Недалеко відкрив велику яму, мов

як під горбом; тут сидїло кільканайцять оруженних опришків, котрі видивили ся на нього счудовано. Але один з них знав уже Микулу, сказав лише товаришам: «Се наш» і Микулу припустили до гурту.

«Чого ви тут пильнуєте?» — хотїв Ярошенко святати ся, але в тїй же хвилині і сам помітив, кого пильнували. В ямі були невеличкі опришків, призначенї на продаж. З тремгачим серцем глянув Микула поміж них; не пізнав нікого, тільки людські голоси почув із глубини. Щоби дізнати ся, чи нема тут і його родини, він подалеки спитав ся:

— Маєте тут і які жінки?

— Ні, нема. Се чурї з під Хотина, самї молоді парубки. Де тепер жінок візьмеш? — відповів лукаво один опришок.

— Тому тиждень мали ми кілька — сказав другий.

— Гарні були? — питав ся Микула знову подалеки, а серце в нїм завмирало зо страху.

— Були й гарні. Одна була з дитиною і з мамою — от се була гарна молодичка. Така чорнява. Вірменка мабуть або Циганка. Тільки плакали всі троє увесь час, аж очи їм почервонїли.

— Де вони тепер?

— Е! вони вже давно по тім боці. Може вже який Татарин ними ся тішить.

Ярошенко лишив ся у сїй ватазі і пома-

«Хоч я — пише п. Маковей в згаданій статті — на строях не розумію ся і байдуже мені, як там котра панна одягнена, аби тільки мені подобала ся, але позволю собі зробити замітки основані на «хлопскім розумі». Ще в році 1891. в «Ділі» в 28. серпня жадав хтось від «Зорі», щоби подавала нашому жіноцтву взірці народних строїв для женщин. Жаданє се було дуже розумне, але «Зоря» не мала спромоги зайняти ся такою справою. Так отже й досі про народні строї тільки в ряди — годи дехто обізває ся. Але по торішній виставі, (10 літ тому назад) на котрій наші строї, вишивки, і т. н. так загально подобали ся, а «Клюб Русинок» дістав золотий медаль за вишивки, справді годі не застановити ся над сею справою. Чому ті річі так подобали ся і нашим і чужим, чому часописи на різних язиках так їх хвалили? Бо вони гарні, такі гарні, що чужинці просто не могли надивувати ся, який у нашого селянина артизм і естетичне почутє. Требаж знати, що не хто будь оглядав єї річі; оглядали їх і знавці, що за такими взірцями, як у нас, і світами пойдуть.

Так отже поміж тими селянами в Галичині і Буковині живє собі невеличка руська інтелігенція, котра, звісно, має між собою і гарну половину роду людского. Русинки прекрасно знають пословицю, що як їх видять, так їх пишуть; отже і дбають про се, щоби виглядали, як всі освічені женщины. А ті інші женщины, чи они дуже вчені чи менше або й зовсім не мудрі, в однім певно йдуть за духом часу, а іменно, слухають приказів моди. Нехай собі котра і як обстає за самостійностию женщины, за незалежностію від примх мужчини, всеж вона послухає париского кравця...

Се вже, кажуть, така слаба сторона красавиць. Нехай й так! Алеж вони повинні знати, що хоч у Парижі страшенно спритні люди і до великих геройств і до ще більших крадежий, всеж таки вони не погли всіх розумів і не все красне видумують.

Що ви на те скажете, що в Тироли, в баварских Альпах, Сирії, Румунії, Угорщині, в Росії і в інших сторонах є товариства, котрі старають ся, аби селяни не одягали ся в новітні нїби то панські одєжу, тільки носили ся по давньому? Сі товариства не хотять вправді, щоби селяни носили деякі непотрібні та погані власні додатки до своїх строїв, але се, що було в них гарне, заводять наново по селах де вже покинули були давні строї. Таким чином в долинах тирольских, де вже появилася париська тандита, завели ся знов давні, гарні тирольські строї. В цілій Німеччині дуже багато говорять тепер і пишуть по найцінніших журналах про народні строї. В Румунії сама королева дала початок до того, щоби народний стрій війшов в моду. В шотландській верховині по кількадесятьох літах панованя глувої моди, тепер вже всі носять ся по давньому. Дуже часто можна тепер бачити фото-

графії женщины з високих родів в народних строях.

Значить, і в нас мова про народні строї не повинна здавати ся чимсь незвичайним. Тільки між нами, пишми а народами в тій справі така різниця. Чужоземські селяни покидали свій стрій і починали носити ся по новому. В нових строях було їм і не вигідно і негарно (бо купували драпте) виглядали як великомійскі волоцюги, леда хто важив ся селянина понижати, бо не знав, з ким має діло, понижуваний селянин не обставав за своєю честію, словом космополітизм в строю виходив єму на але. А він же, хочби і який бідний повинен знати, що за свою працю на многих, не заслугує на зневагу. Власний стрій старосьвітський, баронив єго значно від сего. Отже інтелігенція завела між селянами наново давні строї.

У нас же, о скільки знаю, лише міщани зійшли на таких космополітів у строю, а селяни ще не покидають ся свого. Але і між ними, кажуть дешева кравчина випирає вже старосьвітську пошу. Тепер же нам, членам інтелігенції радять, щоби ми, (а передовсім женщины) носили ся по народному. Така рада має кілька причин. І Німці і Мадяри і Румуни, коли носять свій народний стрій то дїлять, що в нїм чують ся одні Німцями, другі Мадярами, а треті Румунами. Се національно-політичний момент в тій справі. Інші причини такої ради се естетична і практична.

Звісно, для поші панючок не треба вибирати з народних строїв різні смішні витребеньки, яких і між народом не мало, але то прийняти, що там найгарнійше. Котра каже, що їй в народнім строю не до лиця, то може бути певна, що й у французьким строю ледви чи подобаєсь. Котра стидає ся носити народний стрій тому, що він хлопський, для такої подає я вище деякі аргументи, що хлопський стрій поєть і великі пані; впрочім з такою стидливою панною нема що балакати... Колиж котра не має часу вишивати, то нехай пошукає робітницю, а певно знайде. От Клюб Русинок закладає силку промислову і робітню жіночу, що такі роботи буде приймати; (Силка промислова і робітня жіноча «Труд» існує вже від 1901 року) тоді жадна Русинка не буде могла вимовити ся, що не мала часу. А Клюб має такий величавий збірник вишивок, що кожній панні може інакше вишити одєжу. Від того часу як вже і «Труд» 4 роки існує і знаємо, що висилала робітня прекрасний стрій український до Відня на замовленє, де незвичайно подобав ся, а у Львові столицім місті де тільки є руских красавиць, стрій сей не може устоятись, через примхи деяких панючок, котрим у народнім строю ще красше булоб, як в французьким.

Політичний перегляд.

В справі розширеня прав польської мови в школах Королівства в російським заборі, доносить Варшавський Дневник, що вістка Нового Времени не була точна, бо тільки деякі члени наради над реформою середних шкіль заявили ся за концесіями для польської мови, і то не за заведенєм польської викладової мови, а тільки за розширенєм науки польського язика.

Іспанський король женить ся, а розпочати в тїм згляді переговори з княжною Патрицією Конат (Connaught), як запевнюють двірські сфера, доведуть до пожаданого висліду.

Італійський кабінет Тітоніого подає ся до димісії. Вчєра по нараді міністрів, президент Тітоні удав ся до короля і вручив єму димісію, відтак в палаті послів повідомив про довершений факт.

З Білгороду доносять, що сербське правительство призначає із затягнутої нової позички 85 мільонів лірів 35 мільонів на будову залізниць, 30 мільонів на військові цілі, а 18 мільонів на салату давніших, короткотермінових позичок.

Подорож кн. Фердинанда болгарського до Берліна, Лондону і Парижа мала на меті також важні політичні цілі. Як з Софії телеграфують, одиє з міністрів болгарського правительства мав заявити, що князь одержав в згаданих столицях запевненє, що турецьке правительство не має жадних агресивних намірів супротив Болгарії, а єго військові зарядженя мають тільки на цілі успокоєне повстаньчого руху в Македонії. Князь повинен тільки заховати льовльне становище в македонській квестії. Князь покликав до Ментони, де під пору перебуває, президента кабінету міністрів, щоби єму дати дотичні вказівки і порученя в справах заграничної політики.

На томість з Царгорода доносять, що міродатні турецькі круги дуже недовірливо глядять на змагаючі ся непокої в Македонії та на можливість оружної крамоли зі сторони Болгарії. Несправджені поголовки доносять про покликанє 10.00 рекрутів в окоузі Єрцингіян та про винайм богато чужих транспортних кораблів задля перевозу війск і військових материялів до Салуна. Вкінци говорять про мобілізацію трєх дивізій, та про умову з Крупном, який має достарчити Туреччині скорострільних гармат еще перед тим часом, коли Болгарія одержить замовленє оружє у французькій фабриці Крайцот.

Япаньско-російська війна.

Мирові поголовки.

Дивним може видавати ся, що англійська праса, яка з разу була найбільше воевнича, тепер нараз єтала миролюбною і розвиває усильну

леньки вивідав ся усе, що можна було дізнати ся.

Виходило, що то могла бути його матір, жінка і хлопець; але чи певно се вони були, не міг довідати ся; опришки казали, що малих хлопців було більше; не знали, звідки були невольники і нічого не згадували, що могло би вказувати на те, що й старий Ярошенко був з родиною.

З неясних відповідей зложив собі лише Микула думку, що опришки могли відбити від польської чати добичу і продати Туркам чи Татарам.

З такою думкою він і вернув ся до своєї ватаги, поклав ся на землю і не відзивав ся вже до нікого, мовби спав.

Тепер він уже зовсім не знав, що дальше діяти: вертати ся в Серет не було чоґо; а найти своїх не мав надії. Лишати ся між опришками не хотів; а не знав, куди утікати і по що. Адже нехай так сам утече, то з голоду згине в поли. Кінч його лишив ся коло тамтого броду; пішки не втече. Микула чув ся крайно опущеним, круглим сиротою у світі; навіть Босий покинув його! як пішов у ліси, так десь пропав на внїшній день.

Ватага поклала ся спати; заснув і Ярошенко. Ніч була спокійна; місяць світив ясно; ліси шуміли легенько; здавало ся, ніякої при-

годи не буде сеї ночі. Тимчасом досвіта збудив Микулу вистріл з рушницї і крик; що єчинив ся в лісі. Він схопив ся зі свого місця, поправив ремінь із шаблею на собі, вхопив свою рушницю і розглянув ся, що діяти Коло печери, чути, бють ся. Його товариші біжать у ту сторону; він за ними. Шаблю вінняв з похви, готов боронити ся і бити ся, хоч сам не знав, з ким. Із сумерків ліса — бачить — вибігають люди і кричать: «Бий!» Хто се? Кричать по руськи, значить, не Татари і не Турки. Богато їх? Здаєть ся, багато. Се козаки, козаки!

Опришки стріляють ізза дерев, але нема часу зарядити знову рушницї, бо козаки вилазять кругом із корчів і рубають кожного стрічного. Микула стоїть саме коло ями, де повязані бранці кричать, щоб їх розв'язати: «Спасайте нас хто в Бога вірує!»

Микула скаче в яму, виймає ніж із пояса і розтинає мотузи. «Ратуйте ся!» Кричить до невольників. Ще не вслів кількох увільнити в пуг, коли до невольників прибігли вже козаки.

— Не бийте їх! се бранці! — скрикнув Микула. — Поможіть розв'язати!

Невольників було не багато; всего трицять душ. За хвилину вони були вже вільні і вискочили з ями. Вибіг і Микула. Козаки били ся вже подальше з опришками. Невольники кинули ся до козаків, що надходили з ліса. Микула пі-

шов з ними; на нього не звертали тепер уваги, бо всі бігли в сю сторону, де вела ся боротьба. Крики і удари небавом затихли і козаки стали сходити ся в один гурт. Було їх не більше, як сотня. Невольники з Микулою підійшли до них.

— Возьміть нас із собою! — просили вони.

— Та ходіть! а хто вам боронить? На плечі вас брати? — відповів оден козак. Але, побачивши у Микули самопал і шаблею, він сказав: — Щось ти мені, братку, не подобаєш на невольника; ти опришок!

— Ні! він нас розв'язував! — сказав один з невольників і приступив ближше. — Ярошенко! — скрикнув він, глянувши на Микулу. — А ти звідки тут взяв ся?

— А! се ти Логофет! От де ми стріляли ся! Се нас, панове козаки, польська чата із Серету викурила, опришки переловили, а тепер воля ваша діяти з нами, що хочете — сказав Микула. — Я не опришок!

— Ну, то ходи з нами, коли хочеш, а не хочеш, то вертай ся домів — відповів козак і дав Микулі спокій.

(Дальше буде).

агітацію за покінченням війни. Ще недавно тому, з нагоди дрібного і зовсім випадкового інциденту під Гуль, звивали англійські дневники зовсім серио англійське правительство, щоби навіть не вдавало ся в пересправи з Росією, а відповіло мобілізацією своєї флоту і екземплярним покаранем «морських розбишак». Тепер жеж ті самі дневники доносять прихильні запевнення, що Японія не хоче заплати воєнного відшкодування, а за інтервенцією та гваранцією Англії і Америки вдоволять ся дотеперішними сухопутними здобутками, — і що тепер як найліпший час для Росії заключити мир, щоби запобігти дальшим можливим стратам. Як могла статись така перемена, — легко поняти. Коли вказуючи на корисну ситуацію Японців і їх національний воєвничий та підприємчий характер, говорило ся з початку війни про жовту небезпечність, Англія кинула собі в сих парадоксів, вважаючи, що Росія становить для неї більшу небезпечність на границі Афганістану, чим мала Японія на Тихім океані. Однак коли ся Японія через знищене російської флоту пітнесла ся до значія перворядної морської сили, коли заняттям Кореї і південної Манчжурії розширила фактично свій територіяльний обем в двічі стілько, що посідала, а розгромом російської армії підірвала її мілітарну силу на далекому Сході — тоді і Англії стало моторошно. Передовсім Англія, як ще в більший мірі Франція, а по часті і Німеччина заангажовані в ріжних російських позичках давнійшої дати, а дальша, вичерпуюча для Росії війна, яка ще до того що до остаточних вислдіків остає дуже непевна — може дуже некорисно вплинути на рентовність і силати тих позичок. А в так загроженя англійських інтересів зростаючим японським значієм на Тихім океані! В англійських телеграмах, які доносять про замічений факт, що обі ворожі флоту маневрують і зближають ся до себе на Індійсьім океані, звенять немов би нута надії на успіх акції Рождественського, бо вже розбитя сеї другої ескадри стало би вже не тільки російським, але справді європейським погромом. Надто виринула би тоді неминучо квестія переїзду чорноморської флоту, яку Росія в остаточности мусіла би двигнути против побідоносного ворога. А яке становяско заняття Англії против свого союзника, колиб він після розгрому флоту Рождественського, захотів — згідно зі своїми погрозами — вплинути на Балтійське море і тут, на європейсьім континенті завдати удар Росії? Вей ті дуже немилі і дуже дразливі квестії для європейської політики, а передовсім для союзнички Японії, спричинили сей наглий зворот в англійській прасі. Однак як зі всего можна бачити, Росія рішена вести дальше війну. З табору ген. Ленєвича доносять, що він рішений цофнути ся аж за ріку Сунгарі і коли треба буде, аж до російської границі, не приймаючи битви, аж доки російська армія не буде мати повної і рішучої переваги в людях і воєнних матеріялах над Японцями. В сей спосіб рішуча битва припала би що найменше десь на осінь. А до того часу ще неодмо може змінити ся на терені війни і в міжнародних відносинах.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні кварталу просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Н О В І Н К И.

11 — Календар. Ві в торок: руско-кат. Агапія; римо-кат. Сикста пани. В серду: руско-кат. Савина і Юліяна; римо-кат. Кирила.

— Галицький сойм, як доносять з Відня, не збере ся в маю с. р., як се проєктовано.

— Вчєрашні заг. збори львівського «Сокола» по 5-годинній дискусії відложено задля спізнєної пори. Речинєць продовженя зборів оголосить ся пізнійше. Звіт зі зборів подамо разом.

— Загальні збори філії «Просвіти» в Станиславові відбудуть ся в четвер дня 13. цвітнія о год. 11. перед полуднем в льокалі тов. «Руска Бєсїда» з отсим порядком: 1) Відчитавє протоколу з попередних загальних зборів; 2) звіт з діяльности Виділу; 3) внесеня і інтерпеляції; 4) вибір нового Виділу. О годині 9. перед полу-

днем Богослужєнє в церкві катедральній. Управшає ся о численну участь. — *Ів. Стефанішин*, секретар.

— «Міщанська Бєсїда» у Львові. На онадійшнім засіданю руского виборчого комітету до міської ради у Львові прийнято проєкт статута нового товариства, яке буде називати ся «Міщанська Бєсїда» і буде мати метою зєдинити всіх львівських Русинів без ріжницї віку, пола і званя.

— З львівського університету. Надзвичайний професор класичної філології др. Станислав Вітковський став іменованім звичайним професором.

— Про шкільні бібліотеки подав коротку а многоважну замітку послідній «Учитель»: Кождїй образованій одиниці — нинше «Учитель» — звісно, як великим є значієм і потребою бібліотеки шкільної. Не буду довго над сям розводити ся, завначу лише, що бібліотека шкільна дїбрана в дповідно так під зглядом якості як і кількості і розумно та систематично ужиткована стає дуже важним чинником помічним в справі вихованя шкільної молодїжи. На жалє однак всюди дає ся відчутти або цілковита нестача сих важних стедств педагогічних себто бібліотек шк., або находять ся дуже малий засіб книжок відповідних до лектури домашної, або часом, що найгірше, можна найти книжочки зовсім невідповідні для молодечого віку. Проте є дуже пожаданім в інтересі шкільництва щоби на будучність заосмотрювано бібліотеки шкільні лучше і обильнійше і засновувано там, де їх нема. Після закона, обрязана до сего рада шкільна кравва, а помічною їй в тім могла би бути рада окружна призначуючи на сю цїль часть з кар шкільних, також мають ся Ради шкільні місцеві причинати на сю цїль відповідним ричалтом шкільним.

— В концерті на Тухлянсьім равтї прийняли участь в деклямаційній часті пп. Ванда Семашкова і Казимир Каміньський. Обоє знамениті артисти виконають між иншим на естраді пречудну сценїну шутку «Пан і Пані». В музичній часті виступлять молоденька талановита віолінїстка п-на Станислава Арнольдівна і незвана на естраді у Львові визначна співачка п-ї Володислава Чарножинська, меццосопранїстка, якої Львів вже давно не чув. Попри ню виступить цїнений баритонїст п. Теодор Борковський, який від часу Вагнерівських концертів в Бандровским в «Фільгармонї» яко виконавєць в концертній салї не дав ся чути. — Комітет Пань як що року уряджує безплатний буфет так, що кождий, хто купив білет вступу на равт, користає вже з концерту і з буфету безплатно. Равт відбуде ся в суботу для 1. цвітнія с. р. а білет вступу коштує 5 К від особи. З огляду на величину льокалу, комітет мусів обмежити число учасників равту, отже належить завчасу заосмотрити ся в білет вступу. — *Комітет.*

— Вибори до міської ради у Львові. Після дотеперішого вислдіу скрутинї обчислює одна з часописей, що на 54 радних приїде до тіснійшого вибору сімох радних. На три роки вибрані вже на певно: Давидович, Гаврапек, Гольцер і Старжевський, які вже тепер мають поверх абсолютної більшости голосів, яка вивносить 3855. З числа 50 радних на протяг 6 літ одержали поверх абсолютної більшости: Адам, Бачевський, Бєхонський, Блюменфельд, Дулемба, Дзїковський, Еплер, Габерле, Лярг, Ленкевич, Левенштайн, Маль, Масевський, Пісек, Радзїшевський, Шаєр, Шпїльман і Губринович — разом 21. Майже запевнений вибір мають: Бик, Цюцїньський, Дильський, Фрїдрїх, Гінглер, Йонаш, Лєрський, Михальський, Найман, Равський, Зельтенрайх, Стечковський, Шидловський і Стеслович, які вже тепер мають поверх 3200 голосів. Імовірно перейдуть також: Баталїя, Цєсєльський, Подловський, Васуліг, Валїхевич і Владимирський, які одержали від 2963 до 3195 голосів. До тіснійшого голосованя прийшло би на 7-ох радних, а кандидатами було би тих 14, котрі дістали найбільше голосів по вибраних, а імено деякі з отсих кандидатів: Лукавський, Горгош, Лясковницький, Барцевський, Каро, Лучкевич, Герстман, Пакиж, Миколайський, Козловський, Мильський, Дверніцький, Олє, Фельдман, Шляйхер, Чижєк, Левенєк, Чайковський, Малаховський, Гавзнер і Дїяманд. Прочі кандидати не могут входити в рахубу.

Всячина.

— Чи льотерійну виграну треба зголошувати до оподаткованя? Недавно розбирав адміністративний трибунал під проводом д-ра Рейсїга справу, чи гроші виграні на льотерії треба зголошувати в урядах податкових, чи ні. Іменно купец Ш. виграв льос угорський на 100.000 К і улюкував їх корисно для себе, а при плаченю податку змовчав се. Тодї на анонімове донесєнє власти податковї покликали єго і мимо сего, що він боронив ся знанєм законних принципів що до того, чи він обовязаний про виграні гроші зголошувати в урядї податковім чи ні — засуджено єго в найвисшій інстанції, краввій дирекції скарбу на 20.000 К карі, яку в дорозі ласки знижено на 12.000 К. Одначе адміністративний трибунал зніс сей засуд і увільнив п. Ш. від

кари мотивуючи, що він несвідомо не зголосив виграної, бо в тій справі нема жадних розпорядків властей скарбових — хотїй фактично належить про виграну уряди податковї повідомувати. Наложено на п. Ш. лишє малу кару за те, що не зголосив до оподаткованя доходів, які мав із ужитя виграної суми.

— Європейські цивілізатори. Д-рови Ротсови в Кївселєндї поручено розслїдити відносини між австралійськими тубольцями, а англійською адміністративією. Із сего звіту вийшли сензаційні вісти, що в тамошних англійських колонїях ще й досї приковують переступника до сїда конного поліціянта ланцухом, який веде довкола преступникової шпї. Стан тюрем, в яких держуть арештованих, прямо страшний. Кого суд присудить на замкненє у вязниці, того приковують ланцями поза шпю і не здоймають їх ні в день ні в ночі. Вкінци домагає ся др. Ротсє, щоби ввзяням, яких пускають власти до роботи, скорочено робітний день на 6 годин, бо досї працюють вони 10—12 годин в спецї, яка сягає висше 96° Фарєнгейта.

Гумористичний кутик.

Між американськими дневникарями.

— А) Слухай, товаришу! Як ти можеш продавати свою шмату по два центими, а я, хоч так само як ти краду всі статї, не можу вийти на гроші і банкротую?

— Б) Но! Бо я краду також папір.

Наука, штука, література.

— Учитель ч. 6 з дня 20. марця 1905 містить отсі статї: В справі учительської платні. — Устава шкільна кравва о відносинах правних стану учительського, ухвалена соймом дня 3. падолиста 1904. — Найновїший напрям в науцї вихованя. (Студії над дїтьми.) — Правда в очи коле! — Вправи письмени для II. степеня (II. класу), прумінені до підручника шкільного і до правописи, виданої накладом п. к. Видавництва книжок шкільних у Львові 1904 р. — Децо про науку гімнастик (руханки) в народній школі. — Новинки.

Телеграми

з дня 27. марца.

Будапешт. Кольоман Сель був вчєра о год. по полудни на приватній 1-годинній аудїєнції у цїсаря. Про справи обговорювані на аудїєнції Сель відказав всяких пояснєнь.

Будапешт. Президент кабінету гр. Тїса був вчєра на 1½ годинній привачній аудїєнції у цїсаря.

Чівїттавечія (в Італїї). Вчєра прибув ту яхт «Гогенцолєрн», на яким приїхали німецка цїсарєва та князі Фрїдрїх і Оскар. О 1½ год. по полудни приїхали в Риму король Віктор Імануїл і королева Олена, аби привитати німецку цїсарєву.

Льондон. Бюро Райтера доносить з Варшави, що в однім з мурованих гробів на цмїнтарї поліція найшла 20 бомб. Арештовано кілька осіб.

Варшава. Вчєра о год. 8¼ вечєром вибухла бомба на подвірю поліційного бюро на Празї і ранила 5 осіб, між ними дві смертельно. Обєрполїцмайстер Нолькен поїхав сейчас на місце катастрофи, але недалеко мосту на Вислї кинено бомбу під єго повїз. Нолькен потерпів тяжкі рани на лиці і на правій рудї та правій носї. Перевезено єго до мешканя, де рани оосмотрено. Лікарї надїють ся удержати єго при житю. Мужчина, що кинув бомбу, утікаючи застріляв одного поліціянта і пропав без слїду.

Порт Сейд. Трєта російська ескадра вилїнула вчєра до євєзкого каналу.

Токїо. Бюро Райтера доносить, що рух на зелїзничім шляху Мукдєн-Кайюєн Японцї вже привернули.

Петербург. «Новое Времє» доносить з Гуптуліи: Чутка про обходженє Японцями російських позицій справджує ся. Хоч Японцї находять ся там лишє в нечисленних відділах, то однак могут загородити дорогу Росіянам, бо до сего поможе їм гористий терен, в яким є тепер російська армія.

Що до російської армії, то як буде потреба, она цофне ся аж до сибїрської границі, аби лишє обминутти більшу стрїчу з Японцями, поки не наспїє поміч з Європи.

Петербург. Петерб. агенція тел. доносить з Шїнінгаї: Російська армія закрита сильними задними сторожами цофає ся до укріплених позицій. Дня 25. с. м. рано командант обїздив

фронт і сердечно встав остани в полку стрільців, які атакують на багнети передерли ся через Японців і уратували полковий прапор. З цілого полку остало всего 1.6 стрільців.

Петербург. З Манджурій доносять, що дві армії японські посувають ся здовж залізниці на північ, аби зайти російську армію з заду. Крім того одна колуна японська вибрала ся на північний захід в напрямі Сізікару, аби перетяти сибірську залізницю, а друга така колуна пішла на північний схід з тим самим наміром.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар лінійки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
порядкує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5

— Науки на місяць май дра І. Бартошевского. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії в також Науки о її состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о страстях Христових. Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівських — Ставропигійській (ул. Рука 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Домса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К.). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с.). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К.). — Проповіди празничні (по 4 К.) виключно в згаданих книгарнях

Важне на великий піст.

В товаристві св. Ап. Павла можна купити отсі книжки: Духовна лікарня. Ціна 20 с. — Хощу, очистити ся! Ціна 20 с. — Наука о Найсв. М. Евхаристіи. Ц. 20 с. — Оставите дѣтей приходити ко мнѣ. Ц. 20 с. — Слава Непорочної Діви. Ц. 20 с. — Богословскій Вѣстникъ, річник 1900 і 1901 по 2 К 40 с і перший випуск з р. 1903 по 30 с.

Адресувати: о. Е. Гузар. ул. Длугоша 17. Також можна сі книжки дістати в книгарні ім. Шевченка ул. Трибунальська 1. (3—10).

Пошукую жєнщини в середнім віці до ведєня газдівства на селі. Зголошеня приймає п. Збоїнська у Львові, ул. Длугоша 17. (1—5)

Хлопця на практику глядає Сокольський Базар у Львові. (1—3)

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 1. цвѣтня 1905.

Нова сензаційна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне. В недѣлі і сьвѣта 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєннєм білєтом на фотелі, ложі і Грядні крісла можна їхати даром на представлєне омнїбусами Кольосоєу, які ждуть коло Відєньскої каварні.

Митки і паперці **СОКІЛ** можна набувати в „Сокольскім Базарі“ у Львові та у всїх торговлях в краю

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2 % листи гіпотечні
- 4 % листи гіпотечні
- 5 % листи гіпотечні преміовані
- 4 % листи Товариства кредитового земского
- 4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого
- 4 % позичку краєву
- 4 % облігації пропінацийні і всїлякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнїшій курсі денній.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

о год.	Приходять до Львова (головний дворець)	о год.	Відходять зі Львова (головний дворець)
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова (від 1/2—3/4), Сучави до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуща, Делятина (чер. Коломию 1/2—3/4 вкл. в нед. і сьвѣта), Керезмезе (1/2—3/4 вкл.)	6:30	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рави рускої, Сокала	6:45	до Лавочного, Пешту, Дрогобича, Борислава
7:40	з Підволочиска, Одеси, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща	8:25	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:03	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Яс, Осьвєнціма
8:10	з Станиславля, Жидачева, Потутор	9:10	до Лавочного, Хирова, Калуща, Ходорова
8:20	з Яворова	9:25	до Самбора, Хирова
8:35	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	10:35	до Тернополя, Потутор
10:02	з Стрия, Борислава	10:45	до Чернівців, Делятина, Заліщик, Новоселиці
10:21	з Рижова, Любачева	10:50	до Белзца, Сокала, Любачева
11:25	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	посл. до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:40	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава	2:45	посл. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуща, Жидачева, Чорткова, Вишняці, Керезмезе
1:30	посл. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча, Римановч, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посл. з Іцкан, Чорткова, Калуща, Заліщик, Кіцмана, Новоселиці (через Жучку, Вишняці)	3:05	до Стрия, Хирова, Борислава, Тухлі (від 1/2—3/4 вкл.), Сколього (1/2—3/4 вкл.), Ходорова, Калуща
2:30	посл. з Підволочиска, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Козови	3:30	до Рижова, Любачева, Хирова
4:35	з Стрия, Хирова, Тухлі (1/2—3/4 вкл.), Сколього (1/2—3/4 вкл.)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокала, Белзца, Любачева	5:55	до Коломиї, Жидачева
5:20	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Івана пустого, Скали, Копичинець	6:21	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карлсбурга, Хирова, Пешту, Н. Санча
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвєнціма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуща
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселиці і Сучави	7:05	до Рави рускої, Сокала
8:40	посл. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	9:00	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, Жидачева (1/2—3/4 вкл.), Гусятина, Керезмезе, Калуща	10:05	до Веремшля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Н. Загір'я
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Броцлава, Варшави, Праги, Осьвєнціма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Яс	10:55	до Кракова, Відня, Броцлава, Праги
10:20	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івана пустого, Гусятина	11:05	до Підволочиска, Бродів, Копичинець, Грималова, Івана пуст., Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуща, Борислава	11:05	до Стрия
12:20	посл. з Іцкан, Яс, Царгород, Жидачева, Заліщик	11:10	до Рави рускої, Любачева (що недѣлі)
2:31	посл. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, Н. Санча
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:51	посл. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/2—3/4 вкл.), Сучави, Кіцмана
на дворець „Підзамче“		4:10	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Івано-Осьвєнціма
7:20	з Підволочиска, Одеси, Київ і Бродів	з двірця „Підзамче“	
2:15	посл. з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	6:43	до Підволочиска, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Чорткова
5:06	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Потутор, Івана пустого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	9:52	до Тернополя, Потутор
10:02	з Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина	2:09	посл. Підволочиска, Бродів, Київ, Одеси, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Івана пуст.
3:01	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	9:21	до Підволочиска, Київ, Одеси, Бродів
ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.		11:24	до Підволочиска, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івана пустого, Скали, Гусятина, Грималова.

Приходять на головний дворець:

з Брухович 6:42, 7:30 рано, 11:43 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:43 пополудни, 7:54 і 8:59 вечером. (до 11/9 вкл.)
з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30/1 вкл.), 10:00 вечером (від 15/5 до 31 вкл. в недѣлі і сьвѣта).
зі Ширля 9:35 вечер. (1/6 до 11/9 вкл. в недѣлі і сьвѣта).
з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що недѣлі і сьвѣта).

Відходять з головного двірця:

до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:30 передполудн., 1:05, 3:45 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 еч. від 8/5 до 11/9 вкл.)
11:10 в ночи (що недѣлі).
до Янова 6:00 рано, 9:15 передполуд., (від 1/5 до 30/1 вкл.) 1:35 попол. (від 1/5 до 31/8 в недѣлі і сьвѣта), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополудни.
до Ширля 1:45 попол. (від 1/6 до 11/9 вкл. в недѣлі і сьвѣта).
до Любіня вел. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в недѣлі і сьвѣта).

ЗАМІТКА: Час середно-європейскій рїкнвть ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского. — 12 год. 36 мин. часу львівского. — Нічні години від 6:55 рано о іменно рамкахі — В місті продає білєти звычайні агенція часоний П. Ст. Соколовского пасажа Гавемана 9, від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красицьких ч. 5.) уділяє пояснєнє в справлях аєтаній чих, продає білєти вського рода і розклада їди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в недѣлі і сьвѣта від 9. рано до 12. в полудне.